

การสร้างและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถาน
ในเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

เสาวลักษณ์ จันทราสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2546

ISBN 974-04-3013-9

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การสร้างและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
(THE DEVELOPMENT OF A HANDBOOK ON THE HISTORICAL BUILDINGS IN
THE AREA OF SANAMCHAN PALACE, NAKHON PATHOM PROVINCE)

เสาวลักษณ์ จันทราสกุล 4137429 SHED/M

ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา, C.A.S., ดลพัฒน์ ยศธร, ก.ด.,
นฤกุล ชมภูนิช, M.S.(FINE ARTS).

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถาน
ในเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พร้อมทั้งหาประสิทธิภาพของคู่มือดังกล่าวด้าน
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย คุณภาพคู่มือจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ใช้คู่มือท่องเที่ยวฯ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเป็น
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าเที่ยวชมพระราชวังสนามจันทร์ ซึ่งสุ่มเลือกแบบบังเอิญ จำนวน 30 คน
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา แสดงด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ฐานนิยม
ใช้สถิติวิเคราะห์ $t - test$ เพื่อทดสอบผลก่อนและหลังการทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวฯ

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
หลังการอ่านหนังสือคู่มือท่องเที่ยวฯ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนการอ่าน
หนังสือคู่มือท่องเที่ยวฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่านักท่องเที่ยวได้เรียนรู้
เรื่องโบราณสถานในเขตพระราชวังสนามจันทร์เพิ่มขึ้นจากการอ่านคู่มือท่องเที่ยวฯ ที่ผู้วิจัยได้
สร้างและพัฒนาขึ้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นคู่มือที่น่าสนใจ มีความพึงพอใจคู่มือ
ท่องเที่ยวฯ มาก และส่วนใหญ่ระบุว่ามีความต้องการคู่มือท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในสถานที่อื่นๆ
ด้วย และเห็นว่าคู่มือท่องเที่ยวฉบับนี้มีคุณค่าสาระที่เหมาะสมและควรเผยแพร่ต่อไป

คำสำคัญ : คู่มือท่องเที่ยว / แหล่งโบราณสถาน / พระราชวังสนามจันทร์ / จังหวัดนครปฐม

158 หน้า. ISBN 974-04-3013-9

**THE DEVELOPMENT OF A HANDBOOK ON THE HISTORICAL BUILDINGS IN
THE AREA OF SANAMCHAN PALACE, NAKHON PATHOM PROVINCE****SAOWALUK JANTRASKUL 4137429 SHED/M****M.Ed. (ENVIRONMENTAL EDUCATION)****THESIS ADVISORS : TIPPAN NAWAWONGS, C.A.S., DALAPAT YOSSATORN, Ph.D.,
NUGOOL CHOMPOONIT, M.S. (FINE ARTS).****ABSTRACT**

The objective of this quasi-experimental research was to develop and evaluate a handbook for Thai tourists on the historical buildings in the area of Sanamchan Palace. The handbook was drafted and developed by the researcher. The handbook was also evaluated by the experts before use as a tool for the experiment. Thirty Thai tourists were the accidental sample for this study. A pre-test – post-test design was employed for determining the knowledge increase derived from reading the handbook. It took them approximately 30-45 minutes to read the handbook while on a walking tour around Sanamchan Palace. The pre-test and post-test scores were compared by t-test statistic to confirm the learning achievement of Thai tourists. Their satisfaction with the handbook was also assessed in terms of the content, the photo sequence, the language used in the handbook, size and wholistic appearance of the handbook.

The result of the study showed that after reading the handbook, the post-test scores were significantly higher than the pre-test scores at the 0.05 level. The experts evaluated the quality of the handbook as good. The sample of Thai tourists expressed their high satisfaction with the handbook in all aspects. It could be assumed that these tourists had learned much about the historical buildings in the area of Sanamchan Palace. It is hoped that these tourists would develop positive attitudes toward the conservation of the historical buildings in the area of Sanamchan Palace. These tourists also identified that there could be uses for similar handbooks for ecotourism or other historical buildings and places.

**KEY WORDS : DEVELOPMENT / TOURIST’S HANDBOOK / HISTORICAL
BUILDINGS / SANAMCHAN PALACE / NAKHON PATHOM
PROVINCE****158 p. ISBN 974-04-3013-9**